

POTŘEBUJE BŮH PÍSEŇ?

Kázání ze soboty 31.12.2016 – br. Jaroslav Dvořák

Dnes v noci ukončíme rok starý a začne nám rok nový. Vždycky s očekáváním hledíme do budoucnosti, co nám nový rok přinese. Předháníme se v novoročních předsevzetích, maminky v porodnicích usilují o první narozené dítě v roce, ostatní ženy si přidělávají vrásky na čele tím, že jsou zase starší a my se třeseme na to, jaký veršík, jaké novoroční zaklínadlo si vybereme při jedné z prvních bohoslužeb.

Je zavedenou a velmi milou novoroční tradicí vinohradského sboru, vystoupat na horu Říp. To se přeživší účastníci novoročních oslav sjedou v 10.00 na parkovišti v Krabčicích. Tedy sjedou se auty, nikoliv návykovými látkami. A pak společně vyjdou na památný vrchol, zapějí píseň z repertoáru chrámového sboru a pak zase pomalu sejdou dolů. Následně se všichni přesunou ke Kvintusovým do Dobříně na zelňačku, protože tam, kde dva neb tři adventisté se sejdou, může začít hostina agapé. Je mi líto, že se nemůžu této akce zítřka účastnit, poněvadž budu za těžké peníze lehce odpočívát v záloze na vozovně.

Mé dnešní kázání souvisí s výstupem na horu. Není jí však hora Říp, nýbrž Hospodinova hora. Touto horou není myšlena žádná jiná, než Sion, kde stál Hospodinův chrám. A právě s tímto chrámem a touto horou má souvislost žalm 24. Tento žalm byl totiž součástí židovské novoroční liturgie, kdy se sešlo slavnostní procesí, které mělo namířeno k chrámu a před celým procesím byla nesena archa úmluvy.

Žalm začíná úvodním hymnem: *Hospodinova je země se vším, co je na ní, svět i ti, kdo na něm sídlí. To on základ na mořích jí kladl, pevně ji usadil nad vodními proudy.* V podstatě je zde popsána celá myšlenka stvoření i víra žalmisty, že veškeré dění na světě má v rukou Hospodin. Hospodin totiž kladl základ a pevně zemi usadil. Hospodin měl zemi ve svých rukou a dosud stále má a bude mít. V hymnu je všechno, co v genesis – země, moře, vodní proudy, všechno živé na světě, dokonce i podsvětí... Jen na jedno žalmista zapomněl – na nebesa. Místo odkud Hospodin vládne, místo, kde přebývá Hospodin a proto je nám tak vzdálený. Že by snad proto žalmista nehovořil o nebesích? Protože byla mimo žalmistův obzor? Nikoliv. Nebesa, odkud Hospodin vládne, nejsou nad námi, ani pod námi, ale uprostřed nás. Žalmista věří, že Bůh je zde na zemi a má dobrý důvod tomu věřit – tam na Hospodinově hoře stojí chrám, uvnitř kterého se ukrývá Hospodinova schrána úmluvy a nad ní spočívá Hospodinova sláva.

Posluchač si byl také nucen uvědomit, že půda, na které hospodaří, není jeho, ale Hospodinova. Posluchač na ní jen hospodaří a měl by hodně zpytovat svědomí, zda na ní hospodaří dobře. Slovem téběl je míněn okrsek zemský – tedy svět, který byl druhého dne stvořitelského činu vyzdvížen z vod a ukotven na základech. Je to místo, kam byl postaven člověk. Známe však také místa, která nejsou příliš obyvatelná, nehostinná, která mají s rájem pramálo společného – pouště. Tyto pouště byly považovány za rejdiště různých nestvůr a přízraků, ovšem i na ty se vztahuje zmínka o obyvatelích světa a tudíž Hospodin panuje i nad nimi.

Když průvod došel k chrámu, jeho brána byla zavřená. Byla to obrovská vrata, která byla zevnitř zajištěná závorou. Jen pro zajímavost, vrata Herodova chrámu měla rozměry 24x19 metrů. Bránu hlídali zevnitř tzv. strážci prahu. Byla to nejčestnější funkce, protože právě oni rozhodovali o tom, kdo bude do chrámu vpuštěn, kdo překročí chrámový práh.

A právě u brány se odehrává liturgický rozhovor podle žalmu. Izraelci totiž zvolali: *Kdo*

vystoupí na Hospodinovu horu? A kdo stanout smí na jeho svatém místě? Zevnitř, z úst strážců, se jim dostane odpovědi: *Ten, kdo čisté ruce má a srdce ryzí, ten, kdo nespádl mě k nepravosti, ten, kdo nepřisahal lstivě. Ten od Hospodína dojde požehnání, spravedlnosti od Boha, své spásy.* V několika větách je zde zmíněno, jaký člověk může vstoupit na Hospodinovu horu. Kdo může vstoupit do Boží přítomnosti? Ten, kdo má čisté ruce, neposkvrněné krví, ten, jehož ruka nezná krádež. Ten, kdo má čisté srdce – je psáno: *Blaze těm, kteří mají čisté srdce, neboť oni uží Boha. Viděl snad někdo z vás Boha? Přiznám se, že já ne. Zřejmě mám ve svém srdci problém. Je na světě vůbec někdo, kdo když nekradl, tak i neloupil, zároveň nespádl a nelhal? Nikdy? A ještě k tomu má ryzí srdce? Srdce, které nezavídí, nezná nenávisť, nezná pýchu, domýšlivost, srdce, které je otevřené všem. Kdo má odvahu říct, že právě on je takový? Kdo má odvahu překročit práh a napochodovat k Boží schráně? Vzpomeňme na Uzu, jak dopadl, když k ní vztáhl ruku.*

Každému je jasné jaká je odpověď – nikdo není takový, nikdo nemá nárok a není v ničí moci sám se vyškřábat na Hospodinovu horu. Izraelský lid u zavřené brány to ví, ale nenechá se odradit a zvolá: *To je pokolení těch, kdo se na jeho vůli dotazují. Ti, kdo hledají tvou tvář, toť Jákob.* Hledat Hospodína a dotazovat se na Jeho vůli je činnost velmi záslužná a pro život prospěšná. Jenže i po tomto zvolání zůstává brána zavřená.

Když se podíváte do textu, je tam úplně vpravo napsána poznámka Sela, v kralickém překladu Sélah. Je to hudebně-liturgický výraz nejistého významu. Může to být znamení pro vpadnutí sboru, který zpíval chvalozpěv, nebo znamení pro hudební doprovod mezi zpěvy. Někteří badatelé se domnívají, že naopak všichni ztichli a zpytovali svá svědomí.

Jedno je jisté, brána chrámu zůstává stále zavřená. Co teď? Nikdo z Izraele nedojde požehnání, spravedlnosti, ani spásy. A přitom je blízko, na dosah ruky, za jedněmi zavřenými vraty.

Vrata jsou zavřená, protože je potřeba jít hlouběji do svědomí. To, že nejsme dokonalí, to je jasné. Ale ještě pořád můžeme být lepší, než ti ostatní. My totiž máme chrám živého Boha. A ti gójové tam venku ne. My máme to požehnání. Tady. Tady uvnitř, za těmi vraty. Jen pro nás, vyvolený národ.

Taky vás někdy nenapadá, že jste třeba ve výhodě? Že víte víc, než ti ostatní? Že třeba známe pravdu. Adventisté totiž mají patent na pravdu, na přítomnou pravdu. Možná si přímo nemyslíme, že jsme lepší křesťané, ale třeba se tak občas chováme, nebo i vypadáme. Izraelci si byli vědomi své výlučnosti, v chrámu se cítili jako doma a proto jednou za rok zůstala vrata chrámu zavřená, aby si mohli uvědomit, že ani pro ně není Hospodinovo požehnání samozřejmostí.

Tato liturgie pravděpodobně byla vzorem pro císařský pohřební ceremoniál Habsburků. 1. dubna 1989 probíhal pohřeb poslední rakouské císařovny Zity. Když průvod došel k chrámu sv. Štěpána ve Vídni, vrata byla zavřená. Ceremoniář zabušil na vrata a zevnitř se ozvalo: *Kdo chce vejít?* Ceremoniář odpověděl: *Zita, císařovna rakouská, královna uherská, česká, chorvatská a slavonská.* Zevnitř se ozvalo: *Neznám.* Po chvíli ceremoniář zabušil znovu. Z chrámu bylo slyšet: *Kdo si žádá vstoupit?* Ceremoniář pronesl trochu delší odpověď: *Zita, arcivévodkyně rakouská, velkovévodkyně toskánská a krakovská, vévodkyně lotrinská a salcburská, vele-kněžna sedmihradská, markraběnka moravská, vévodkyně Dolního a Horního Slezska.* Zevnitř se ozvalo strohé a rozhodné: *Neznám.* Nakonec ceremoniář zabušil do třetice a zevnitř se ozvalo: *Kdo chce vejít?* Odpověď zněla: *Smrtelný a hříšný člověk.* A strážce odpověděl: *Toho znám a vrata chrámu se otevřela. Tento ceremoniál*

působivě ukazuje, co člověku zůstane po smrti. Co nám zůstane na onen Boží soud?

A tak stojíme u zavřené brány, jako Izraelci u Jeruzalémského chrámu. Ale kněží se dožadují vstupu. Nesou totiž na ramenou Boží trůn. Lidé sice nemohou vstoupit, ale Bůh sám by vstoupit jistě mohl. A tak zvolají: *Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše se zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy.* Zevnitř se ozvalo: *Kdo to je Král slávy?* Vcelku logická otázka. Vždyť i král Izraelský byl hříšný. Kněží odpověděli: *Hospodin, mocný bohatýr. Hospodin, bohatýr v boji.* To bylo vyznání, které Izraeli připomnělo všechny jeho boje. Že všechna vítězství nejsou dílem lidským, ale Hospodinovým. A vlastně tak odkazovalo posluchače na začátek žalmu, že Hospodin má celou zemi, celý svět, všechno pod kontrolou.

Kněží ještě jednou zopakovali svou výzvu: *Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše se zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy.* Zevnitř se opět ozvalo: *Kdo to je Král slávy?* Načež celý zástup Izraele zvolal *Hospodin zástupů, on je král slávy.*

A nyní se chrámová vrata otevřela, aby byla pronesena schrána úmluvy. A za ní vešel celý zástup. Jak je to možné, že mohl vstoupit celý zástup? Vyznání Izraele je, že svatý Bůh je Hospodin zástupů. A do toho zástupu patří i lidé. Hříšní lidé, kteří si to nezaslouží, nemají na to nárok, ale Hospodin je vzal do chrámu na své jméno, na svou spravedlnost, věrnost, čisté ruce. Na svou čest.

Má dnes smysl pátrat po tom, kdo smí stanout na Hospodinově hoře? My křesťané přece víme, že jsme nedokonalí, že naše srdce nejsou čistá. Ale taky víme, na koho tu naši špínu hodit. Na Beránka Božího. Tak proč se pořád ptát? Proč donekonečna omílat desatero? Proč si furt připomínat, jací bychom měli být, ale přitom stejně nejsme? Nepřeje dnes doba spíš gaunerům, zlodějům, podvodníkům, vyžírům a jim podobným lidem? Není snad laskavost, poctivost, dobrota a ochota vysmívána? Každý dobrý skutek, projev lidskosti, bývá po zásluze potrestán.

Právě proto, že je dnes taková doba, je nutné zachovávat tyto ideály. Aby naši potomci věděli, co to je milovat bližního, aby cítili otce i matku, aby se nevráždili, neokrádali se, neznásilňovali si manželky navzájem, aby našli a milovali Hospodina.

Viděl někdo z vás film *Šarlatový a černý*? Je to drama z druhé světové války. Jeden z vysokých hodnostářů papežské kurie pomáhá uprchnuvším válečným zajatcům se skrýt na území Itálie. A v tom filmu je scéna, kdy papež vede tohoto monsignora do vatikánského sklepení, kde jsou ukryty poklady, obrazy, sochy a památky, aby ušly válečné zkáze. A během rozhovoru řekne papež, že církev je na světě bezmála dva tisíce let a že církev je tady tak dlouho, protože má za úkol uchovávat lidskost.

Křesťané nejsou bez chyby, nikdy nebyli, nikdy nebudou, taky se hádáme, taky si vjedeme do vlasů, naše manželství se také rozpadají a to, co jsme slibovali při křtu už taky dávno nemusí být pravda. Ale to není důvod k tomu, abychom vzdali cestu vzhůru na Hospodinovu horu. To není důvod se alibisticky omlouvat, že jsme taky jen lidé. Proto je dobré si občas připomenout ideál a říct si, jací máme a můžeme být. Tak jako Izraelci na Sionu před zavřenou bránou chrámu.

A také je potřeba zpytovat řádně své svědomí, jít až do temných koutů našich srdcí. Je potřeba čas od času přibouchnout vrata, za kterými je ono požehnání, aby jsme se probudili z letargie a uvědomili si, že tu nejsme doma, nejsme tu v nákupáku, kde si za desátky a dary

nakoupíme požehnání, dobrou náladu a za týden ahoj.

Ale stejně tak, jako před zástupem Izraele vešla do chrámu schrána úmluvy, předchází nás do našich chrámů Bůh ve svém Synu. Ježíš Kristus přišel, aby vrata Božího požehnání zůstala otevřená i nám. Přesto je dobré myslet na to, že jednoho dne ty vrata mohou zůstat zavřená. Proto občas šlapejte na horu Hospodinovu. Zdolat Mt. Everest je náročné, ale už to pár lidí zvládlo. Zdolat horu přeschlého a zmuchlaného prádla žehličkou dá také zabrat. Tak proč by se nám nemělo podařit zdolat Hospodinovu horu? Zpytujte tedy svá srdce a buďte na vrata. Třeba vám je zase otevřou. Amen